

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:
 Miesięcznie 6 k. — h.
 Z odnośnieniem do domu . 7 k. — h.
Na prowincji z przesyłką pocztową:
 Miesięcznie 7 k. 50 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
 Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.
 Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 40 halerczy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16.

Cena ogłoszeń:
 za wiersz petlowy:
 Przed tekstem k. 2 h. 60
 W tekście k. 2 h. 50
 „ „ nekrologi k. 1 h. 50
 Po tekście na III str. k. 2 h. —
 Na IV str. k. 1 h. —
 Drobne za wyraz k. — h. 30

KINO Y. CZARY.

Od Poniedziałku 29 kwietnia b. r.
„PAX AETERNA”
 (WIECZNY POKÓJ)
 Najznakomitsze arcydzieło kinematograficzne
 wykonane przez znaną fabrykę „Nordisk“ w Kopenhadze, odtwarza całą grozę europejskiej zawieruchy wojennej i ostateczne zwycięstwo idei pacyfistycznej. Obraz olśniewa niewidzianym dotąd na ekranie przepychem wystawy wzruszający treścią i pełną wyrazu grą artystów.
 Muzyka doborowa ściśle dostosowana do obrazów.

DZIS W „MIRAŻU”
 pod dykcją T. Wołowskiego

Od soboty 26 do poniedziałku 28 kwietnia 1919 r.
Dama w czarnym szalu.
 Początek g. 8½ w w.
 W Soboty, Niedziele i święta
 2 przedstawienia 2
 początek I-go—7-a
 II-go—9 w w.

W wtorku 25 kwietnia b. r.
Benefis T. Wołowskiego
BOHATEROWIE
 operetka w 3 ch. aktach Straussa.

TEATR CORSO

Kościelna 9.

Od czwartku dnia 24 Kwietnia 1919 roku.
„TAJEMNICZA KULA”
 przygody słynnego amerykańskiego detektywa JOE JENKINS.
 Nadzwyczajny dramat w 6 cz. z życia artystów cyrkowych.
 NA SCENIE:
CZĘŚĆ KONCERTOWA
 z udziałem pp.: Mieczysł. Śnieżko, Mieczysł. Kowalskiego, Pawłowski i Pyzalskiego.
 Zmiana programu w Poniedziałki i Czwartki. Szczegóły w programach. Zarząd.

W dniu 2 maja 1919 r., odbędzie się w sali teatru „MIRAZ”
KONCERT Haliny Leskiej
 Ze współdziałaniem JÓZEFA MUNZLINGRA art. Opery Warsz., KONSTANTEGO HEINTZE prof. konserw. Warsz. (fortepian) przy akompaniamencie prof. MARJI GAJ CZAKOWEJ.
 primadonny Opery Warsz. Bilety są do nabycia u drukarni „GRODZICKI i S-ka”. 2179—3

Restauracja Hotelu Rzymskiego

wydaje obiady à prix fixe: z 3-ch dań po koron 10 z 4-ch dań po koron 15.

Doborowe trio.

Z poważaniem ZARZĄD.

TELEGRAMY

Komunikat sztabu polskiego.

WARSZAWA, 25 kwietnia (PAT).
Front galicyjski.
 Na całym froncie spokój.
Front wołyński.
 Na zachód od Belza, pod Koczowem, utarczki patroli.
Front litewsko-białoruski.
 Miasto i stacja Orany zajęte zostały przez oddziały naszej kawalerji. Atak oddziału bolszewickiego na Senin nad Jesioką odparty został ze stratami dla nieprzyjaciela; pozatem spokój.
 Haller pułk.

Sprawa Cieszyńska.

PARYŻ, 25 kwietnia (P.A.T.) (Ag. Havasa). „Petit Parisien“ donosi: Komitet pięciu uchwałił: **Sprawa Cieszyńska powinna być zatwierdzona bezpośrednio akładem polsko-czeskim.**

Na Litwie.

KOWNO, dnia 25 kwietnia (PAT). W Bobtach ludność polska stawia

zbrojny opór litwinom, żądającym podatku i rekruta. Wystąpiła została ekspedycja karna litewska, ofiar dużo. W innych powiatach podobne wystąpienia.

Oświadczenie Wilsona.

PARYŻ, dnia 25 kwietnia (PAT.) (Ag. Havasa). Oświadczenie Wilsona wyjaśnia jego stanowisko, wobec żądań włoskich, co do Adrjatyku, zaznacza, że Ameryka musi szanować zasadę narodowościową. Wilson wzywa Włochy, aby dały pierwszeństwo sprawiedliwości przed interesem.

Stanowisko Włoch.

RZYM, 25-go kwietnia (PAT.) Dzienniki oświadczają: Program delegacji włoskiej jest minimum tego, co da się pogodzić z godnością i bezpieczeństwem Włoch.

Reorganizacja armji niemieckiej.

BERLIN, 25 kwietnia (PAT.) „Berliner Tageblatt“ donosi: Utworzenie nowej niemieckiej obrony Rzeszy, ukończone będzie w lipcu, do tej pory rozwiązane będą dotychczasowe formacje dawnego wojska, o ile jeszcze istnieją. Główna kwatera w Kołobrzegu również będzie rozwiązana w lipcu.

Niemcy a pokój.

PARYŻ, 25 kwietnia (P. A. T.). Rząd niemiecki donosi urzędowo, że jego pełnomocnicy nie wyjadą z Berlina przed 28 b. m., że najwcześniej 1 maja mogą być w Wersalu, celem odebrania tekstu preliminarjów pokojowych.

Zawieszenie ruchu kolejowego.

POZNAŃ, dn. 25 kwietnia (PAT). Wskutek braku węgla w całym obwodzie kolejowym gdańskim ustał wszelki ruch kolejowy.

Z Turcji.

BERLIN, dnia 25-go kwietnia (PAT.) W Konstantynopolu wybuchły rozruchy. Zwolennicy Młodoturków obwołali turecki rząd robotniczym.

Panowie lewicowcy.

Znany i zasłużony polski publicysta p. Andrzej Niemojewski zamieszcza na łamach swej „Myśli niepodległej” następujące uderzające uwagi, które podajemy w całości.

Jakże to, panowie lewicowcy, wytykaliście szlachcie Rzeczypospolitej

wojnę kokoszą, targowanie się o prawa, gdy ojczyzna była w potrzebie, egoizm stanowy, samowolę i szereg innych grzechów głównych. Wyliczając błędy, zapominaliście o jej cnocie, o jej chwilach promiennych i czynach świątosławnych. Pomińmy te cnoty, owe chwile promienne i czyny świątosławne. Jeżeli jednak z takim oburzeniem chłostaliście nieboszczyków to zdawało się, iż wy całkiem inne okazaćcie nam oblicze duchowe. Że nauczycie potomków owej szlachty, jak poświęcać się dla ojczyzny, jak o sobie zapominać, a wszystko składać na jej ołtarzu, jak użyć masy obrony kraju przez wrogów napastowanego. Zdawało się, że gdy chwycicie władzę w swe ręce, błysniecie przykładem imponującym, że każdy z nas stanie zdumiony i powie: Rzeczywiście!

To jednak, na co patrzymy, wygląda zupełnie inaczej. Cnót starej szlachty, tak starannie przemilczanych, nie próbowaliście naśladować. Ale jeżeli chodzi o błędy, przywarę, grzechy, wojny kokosze, targi, wymuszania korzyści na jęczącej w niedoli ojczyźnie, niedbałość o obronę granic, sejmikowanie, zwane dziś wiewaniem, gwałty i samowolę, to prześcignęliście a nawet zdystansowaliście najbardziej osławionych Rzeczypospolitej warcho-

łów i egoistów. Gdy Rusini bombardują Lwów, gdy Niemcy prążą kulami Poznańczyków, gdy bolszewicy rosyjscy ciągną na Polskę, wycinając w pień rodaków naszych wy tu w stolicy organizujecie bezrobocia tramwajowe, elektryczne, wodociągowe, dokonywanie zamachów na wojsko nasze, pragniecie kraj pograć w zamęcie. Nęćcie chłopstwo obietnicami podziału ziemi. Miasto olbrzymie, trapiione tyfuszem plamistym, pozostawicie bez wody. (Odnosi się do ostatniego strajku robotników przy wodociągach w Warszawie przyp. Red.). W chwili, gdy za wszelką cenę potrzebna jest nam jedność, głosicie walkę klas jako zasadę. Podajecie się za potomków duchowych Wielkiej Rewolucji francuskiej, ale nie potraficie, jak ona, bronić kraju przed najazdami. Jako nieubłagani sędziowie dawnej szlachty polskiej mieliście nowy zaprowadzić ład.

Ale był to czczy frazes. Cała krytyka wasza dawnej szlachty polskiej była tylko wyrazem waszej do niej i do Polski nienawiści. Udawaliście tylko, że historia, której tak bardzo znowu nie zgłębialiście. Nie widzieliśmy ani jednego czynu patriotycznego z waszej strony, nie daliście nam ani jednego przykładu, godnego naśladowania. Pokazaliście nam tylko, jak umiecie być brutalni, krzykliwi, bezwzględni, niepatriotyczni, jak zupełnie o tę polską ojczyznę nie dbacie. Podając się za przedstawicieli ludu, za społeczników, za ludzi jutra, dowiedliście nam tylko, że o tym jutrze nigdy nie myśleliście poważnie, że jesteście anarchistami a nie społecznikami, że jesteście tego ludu podżegaczami a nie przedstawicielami.

Historyk przyszły, którego już nie osiągną wasze kamienie, namaluje z waszych typów niezwykłą galerję obrazów. Zestawi waszą wieloletnią krytykę szlachty polskiej z waszym postępowaniem. Wykaże, że gdy Polska po wieku niewoli wychodziła z więzienia, wyście się rzucili na nią, aby ją obdrzeć do naga, związać, obezwładnić i wydać na pastwę wrogów. Wojna kokosza jest waszą metodą polityczną. Nikt od was większej nie gotuje reakcji. Uczycie ludzi tęsknić do rządów policyjnych i wojskowych. Skompromitowaliście wszystkie swe hasła, doktryny, ideały. Możecie krzyczeć, hałasować, strzelać, ale niezdolni jesteście do zwyczajnej, po ludzku pojmovanej, dyskusji. Wyśmiewaliście różne „familje“, które się wynosiły w Polsce nad interes publiczny. Ale wasze „partje“ niczym się od tych „familji“ [nie różnią, tylko chyba gorszym wychowaniem i tą cechą ujemną, że jako o kilkaset lat później są tym bardziej występne. „Familje“ pozostawiły przy najmniej pomniki kultury, skarby muzealne i biblioteczne. Wy zaś nietylko nic po sobie nie zostawicie, ale nawet nie nauczycie szanować tego, co tamte zebrały i nam w spadku przekazały. A to jest najznamienniejsze, iż wielu z was stanowi zdegenerowany zastęp potomków tej szlachty, tak przez was zwymyślanej. Nie wydaliliście nawet z pomiędzy siebie ani jednego rewolucjonisty, któryby umiał wygłaszać z latarni do tłumów swoje własne myśli. Wasza literatura składa się z kompilacji, obróbkę, plagiatów. Ani jedna mowa waszych gębaczy nie wejdzie do wypisów szkolnych. Pustka duchowa wieje

od was. Zresztą gdzie jest między wami taki, któryby się liczył z sądem historii? Jesteście kurzem, wzdętym przez nawałnicę dziejową, ludzie wasi przypominają owe kręcące się słupy piachu, które orkan wydmuchał, które mają pozory gigantów, a które runą jak wał sypki, gdy wichry się ułożą, że potem dzieciaczki będą sobie twarze, ręce i nogi tych rzekomych olbrzymów przesypywały z ręki do ręki.

Z Ukrainy.

Ukraińskie biuro prasowe ze Stanisławowa donosi, że oderwanie się wielkiej części wojsk ukraińskich sowieckich od rosyjskiego rządu sowieckiego pociągnęło za sobą dotkliwe następstwa dla położenia wojsk bolszewickich na Ukrainie. Powstańcy, pod wodzą atamana Zelenego zajęli Kijów, z wyjątkiem drugiego dworca towarowego i kilku wsi w okolicach po rzekę Irpeń. Chłopi ukraińscy, którzy popierają powstańców, dotarli do Trubeszki i wysadzili w powietrze mosty na Irpeniu. Powstańcy zniszczyli też linję kolejową aż do Malin. Bolszewicy opuścili miasto Owruca i węzłowy punkt kolejowy Korosteń. Także koło Korostenia wysadzone zostały w powietrze mosty kolejowe, tak, że bolszewicy są zewsząd otoczeni.

„Złoty”

Nasze „złote“ papierowe drukują się w Paryżu. Za parę tygodni druk będzie już gotowy i w obieg zostaną puszczane papierowe „złote“, w wartości 1, 2, 5, 10, 20 i t. p. Na wszystkich prawie będzie portret wodny Kościuszki, słówki będą miały portret Poniatowskiego. Kolory będą subtelne tak, jak na banknotach francuskich. Wykonane będą z wszystkimi subtelnościami przeciw podrobieniu.

Ludność Gdańska.

„Głos Narodu“ w doskonałym artykule, poświęconym charakterystyce ludności gdańskiej, stwierdza, że Polacy stanowią nie 2 procent ogółu zaludnienia, jak utrzymuje statystyka niemiecka, lecz około 17 procent, czyli 30 tysięcy dusz, a nie 4 tysiące. Poza tą polską mniejszością, pozbawioną praw narodowych i skrzepowaną przez rafinowany ucisk, stoi Gdańsk niemiecki, ten, który rzekomo tak gwałtownie odżegnywał się od ponownego złączenia z Warszawą. Otóż w tym drugim, liczniejszym Gdańsku należy odróżnić dwie zupełnie odmienne kategorie: miejscowy żywioł niemiecki (są to bądź zgermanizowani polacy, bądź potomkowie osadników odwiecznie tu osiadłych) i niemiernie liczną, a przeważnie napływową biurokrację wraz z odpowiednim uzupełnieniem w postaci służby biurowej. Prusy nagromadziły, jak wiadomo, po miastach polskiego zaboru nieprawdopodobne masy wszelkiego rodzaju zależnych od państwa funkcjonariuszów, tworząc umyślnie różne specjalne władze i ściągając dla obsadzenia ich Niemców z głębi Rzeszy, aby tym sposobem pomnożyć sztucznie żywioł niemiecki. Jednym z takich gniazd biurokratycznych stał się i Gdańsk, w którym rząd forsował kolonizację urzędniczą jeszcze i z tytułu częściowego odszkodowania za olbrzymie straty gospodarcze, jakie miasto poniosło wskutek odpadnięcia od Polski. Ci to właśnie „gdańszczanie“, to mrowie od państwowego złobu, gromadzone długo przez zbankrutowany system pruski, te nieprzeliczone rzesze napływowe, związane z miastem tylko mechanicznym faktem zamieszkania w niem i robienia kariery, „protestują“ inieniem Gdańska przeciw zwróceniu go Polsce.

„Zupełnie inaczej — pisze „Głos Narodu“ — niemiecką ludnością stale osiadłą, a w szczególności handlową, przemysłową, rękodzielniczą, z mieszkancami labiryntu owych prastarych, mrocznych ulic, które właściwy Gdańsk stanowią. Tu nie wszystko jeszcze spruszczone. Wśród tej głębszej, tubylej warstwy materialnie podupadłej, żyją jest dotychczas pamięć dawnej świetności rodzinnego grodu i świadomość,

że zubożał on wskutek utraty związku z Polską i że nazajutrz po przywróceniu dawnego stanu rzeczy nastąpiłby ponowny jego rozkwit.

Wbrew urzędowo rozpowszechnionym fałszom pruskim stale osiadła ludność Gdańska chętnie bardzo pogodziłaby się z tem, gdyby Gdańsk stał się, jak niegdyś, jedynym portem kilkudziesięciomiljonowego państwa polskiego i znowu mógł zagarniać olbrzymie korzyści gospodarcze, płynące z takiego ukształtowania stosunków. Wobec tych perspektyw panuje wśród gdańszczan nastrój przyjazny, a niejednokrotnie wprost radosnego oczekiwania rządów polskich, czego słabym odbiciem była znana broszura Lista „Zukunft Danziga“, podkreślająca organiczną spójność między tym miastem a Polską. Nad możliwością uzewnętrznienia się tego nastroju zaciężył a'oli szalony terór, jaki rozwinęła tam pasożytnicza kasta biurokratyczna i infiltrowany przez rządy poprzednie hakatyzm, który mimo zmiany Prus z hohenzollernowskiej monarchji w republikę Scheidemanna, korzysta jak dawniej, w całej pełni z poparcia i usług aparatu państwowego“.

Plany kadetów

W „Matinie“ ogłasza warszawski korespondent tego pisma zajmujący wywiad z członkiem Ligi Odrodzenia Rosji i Narodowego Stronnictwa Wszechrosyjskiego; p. Hastelem, który reprezentuje opinie wybitnego działacza i znanego przywódcy kadetów, Rodiczewa. Wyrzucenia Rosjanina brzmią:

Jak nie można zawrzeć pokoju bez rozwiązania problemu rosyjskiego, tak mowy być nie może o uregulowaniu kwestji rosyjskiej, póki u steru rządów stoją bolszewicy. Powinno uchodzić za niewzruszony punkt, iż konferencja pokojowa nie dopnie celu, jeżeli się natchmiast nie zajmie z całą energją rugowaniem bolszewizmu. A kto mógłby obecnie przedsięwziąć w Rosji pracę w tym kierunku poważnie i metodycznie? Istnieją tam trzy główne elementy, wrogi bolszewizmowi: masy chłopskie, oburzone rabunkami maksymalistów, blok monarchistyczny, marzący o powrocie najekrajniejszej reakcji wraz z nietykalnym i nieomylnym carem, oraz stronnictwa demokratyczne, jak np. Liga Odrodzenia lub Narodowe Stronnictwo Wszechrosyjskie.

Na masy chłopskie przy organizowaniu ruchu nie można liczyć, jakkolwiek nie ulega wątpliwości, że na dane hasło pójdą one zwartą lawą przeciwko znieprawdowidzonym bolszewikom. Blok monarchistyczny, wyrósł na gruncie zwycięstw niemieckich, już dawno odegrał swą niefortunną rolę — bez powodzenia. W jednym z manifestów zaprzysięgli oni wiernością germanizmowi, wypowiadając wojnę maksymalistom przy pomocy złota i siły niemieckiej. Wojna ta jednak nie wyszła poza sferę t. zw. pobożnych życzeń, ponieważ reakcyjni i zaprzędani Niemcom monarchiści nie zdołali pozyskać zaufania narodu rosyjskiego. Nie pozostaje zatem nic innego, jak dążyć do rozbicia bandy sowieckiej przy pomocy stronnictw demokratycznych i ochotniczej armji Denykina.

Ale to wszystko w obecnych warunkach nie wystarcza. Trzeba szukać pomocy z zewnątrz. Gdy chodzi o sykurs, zawsze i bezpośrednio przychodzi na myśl koalicja. Koalicja jednak — to pojęcie szerokie. Tym razem trzeba się rozejrzeć za blizkim sąsiadem w równej mierze zagrożonym przez bolszewizm, jak Rosja. Sąsiad ten — to Polska! Dla powstającej bowiem Polski walka z bolszewizmem jest kwestją życia i śmierci. Ale Polska znajduje się w nieskończenie lepszym położeniu, ponieważ posiada ona rząd prawowity i co za tem idzie, możność rekrutacji na całym obszarze swoich ziem. Polska, skoro tylko otrzyma pomoc materialną od koalicji, może się stać doskonałą podstawą operacyjną dla zbrojnej interwencji w Rosji.

Jednakowoż względy strategiczne nie wyczerpują jeszcze całej kwestji. Głównie chodzi o to, aby wkrzeszona Polska związała się sojuszem z nową Rosją. Jest to konieczność polityczna zarówno dla Rosji, jak dla Polski i dla całej Europy. Konferencja pokojowa zajmuje się obecnie zakładaniem podwalin pod trwały porządek w przyszłej Europie. Otóż Polska, chociażby nawet miała 40 milionów ludności, nie zdoła

powstrzymać z zachodu naporu germanizmu, bez oparcia o silną i zaprzyjawnioną Rosję.

„Sojusz rosyjsko polski, poparty u wstępu wspólną kampanią, przeciw bolszewizmowi, jest główną tarczą przyszłej równowagi na wschodzie“.

Witaj generale!

Z pod gradu kul, kartaczy, bomb,
Z przekletej passczy niemieckich sil—
Umiałeś ująć — i jako dąb
Przebyłeś piekło... O Polsce śnił.

Witaj Helmanie, nasz Bohaterze!
Z duszy i serca składamy cześć —
Z dzielną Swą Armją, witaj Hallerne!
Będziem Ci zdrowie i życie nieść.

Jako Sobieski Turków pod Wiedniem,
Tak naszych wrogów Twój oręż zmoeje,
Pod Twą osłoną My nie pobledniem—
Odbierzesz Ciessyn i Gdańsk—Pomorze.

L. Wierusz-Kowalska.

Wniosek w sprawie nowych podatków miejskich.

Poniżej podajemy treść wniosku, przekazanego w dn. 17 b. m. przez Radę miejską komisji fin.-budżet.

„Celem koniecznego pokrycia wydatków miejskich, magistrat uznaje za wskazane wprowadzenie nowych podatków i opłat.

Art. 21 B Tytułu IV Dekretu o samorządzie miejskim z dn. 4 lutego 1919 r. nadaje Radzie Miejskiej prawo uchwalenia na rzecz gminy opłat, podatków i monopolii.

W powołaniu się na powyższe prawo, Magistrat wnosi, by Rada miejska uchwaliła wprowadzenie następujących opłat i podatków, przekazując komisji finansowej budżetowej.

Opłaty za oględziny przez komisję Sanitarną lokali na skutek prób osób zainteresowanych w następującym stosunku: Za oględziny lokali, przeznaczonych na herbaciarnie lub kawiarnie 60 kor., wyrób wody sodowej 100 kor., sklep rzeźniczy, masarnia 100 kor., piekarnie 150 kor., jadalnie 100 kor., piwiarnie 100 kor., garbarnie 500 kor., restauracje, hoteli, domów noclegowych 300 kor., rzeźnia ptactwa domowego 150 kor.

Prezydentowi miasta przysługuje prawo zmniejszenia opłaty w razie stwierdzonej niezamowności petenta.

Podatek od wyrobu, wyszynku i sprzedaży trunków w wysokości kor. 400 za prawo sprzedaży spirytusu i wódek w zapieczęgowanych naczyniach, 1500 kor. rocznie od zakładów traktjernihych I katog. restauracje, 800 kor. II katog., do której zaliczają się wszystkie restauracje, uprawiające wyszynk wódek, 500 kor. rocznie od restauracji, z prawem wyszynku piwa, portera i miodu, 2000 kor. rocznie od browarów, 3000 kor. rocznie od zakładów fabrykujących wódki i likiery“.

Do muzyków radomskich.

Pragnąc zorganizować muzyków radomskich w celu polepszenia ich bytu, uregulowania stosunków w świecie pracowników muzycznych, oraz podniesienie kultury tychże — zwołuję ogólne zebranie muzyków na niedzielę dnia 27 kwietnia o godz. 11 rano do lokalu Towarzystwa śpiewaczego „Lutnia“ ulica Lubelska 46.

Na zebraniu tem zapoznamy się ze sprawozdaniem ogólnego zebrania muzyków lubelskich, jak również postulatami muzyków warszawskich, które przedstawione zostały do zatwierdzenia przez ministerjum pray.

Sądzę, że ogół muzyków zainteresuje się jak należy swoją sprawą i przybędzie licznie na zebranie, które będzie organizacyjnym Związku muzyków radomskich.

Blizszych informacji udziela M. Stefanowicz, ul. Szeroka 12.

Stefanowicz.

Podpisujmy
Pożyczkę Państwową.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę

ś. p. Józefowi Fiszerowi

a w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu Pp. Oficerom, Delegacjom, Orkiestrze kolejowej, składamy z głębi serca serdeczne „Bóg Zapłać“ Stroskana Rodzina.

Wiec w sprawie Gdańska i kresów.

W niedzielę 27 b. m. o g. 7 po poł., w lokalu Narodowego Klubu Robotniczego odbędzie się wiec Związku Obrony Narodowej. Na wiecu zostaną omówione ostatnie wypadki oraz kwestja Gdańska, Cieszyna, Orawy, Spiszu, Litwy, Białorusi i t. p.

Sensacja chwili w Warszawie.

Od kilku dni zwraca powszechną uwagę grono pań i panów, odbywających spacer po Alejach Ujazdowskich—w godzinach południowych. Towarzystwo to zachowuje się w sposób tak arystokratyczny że wzbudza ególny podziw. Panie ubrane są według ostatniej mody paryskiej, panowie zaś czynią wspaniałe gentelmannów z londyńskiej City. Ale nie to hynajmniej ściągają tłumy gapiów, które chodzą krok w krok za tajemniczym gronem. Bo oto, gdy niebo jest bezchmurne i miasto tonie w blasku słonecznym, od tajemniczego grona bije światło tak potężne, że przechodnie muszą mrugnąć oczy. Tak promieniają trzewiki owych pań i panów. I krążą wieści, że trzewiki te czyszczone są pastą francuską „LIODNOIR“ (czarny Lew), Jgnapol Warszawa. 2221—1

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dziś: Teofila, Tertuljana. Jutro: Witalisa, Pawła od Krz. Wschód słońca o godzinie 4.42. Zachód słońca o godzinie 7.16.

Radom, 26 kwietnia.

Jutro d. 27 kwietnia 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu)

100	markowe, koronowe, rublowe	za	97.45
500	"	za	487.22
1000	"	za	974.45
5000	"	za	4872.22
10000	"	za	9744.45

„Świącone“. Pod tą nazwą urządzane jutro, w niedzielę o godz. 4 po poł. w salach restauracji hotelu Rzymskiego zebranie towarzyskie, zapowiada się doskonale. Należy przypuszczać, że dzięki iniejątku Koła Ziemiańek „Przyszłość“, fundusz na wpisy w Seminarjum żeńskim radomskim — na który to cel „Świącone“ jest urządzone — zyska poważny zasilek.

Zjazd organizmów polskich. W dn. 29 kwietnia odbędzie się w Warszawie ogólny zjazd organizmów polskich, którego celem jest wywalczenie należnej egzystencji.

Ogólne zebranie członków Zrzeszenia Farmaceutów ziemi Radomskiej, odbędzie się we wtorek dn. 29 kwietnia 1919 r. o godz. 9 wieczorem w lokalu laborator. farmaceut., przy ul. Spacerowej 3, na które zaprasza Zarząd.

3 Maja. Nie wiele czasu dzieli nas już od obchodu rocznicy konstytucji majowej, a u nas nie nie słychać o przygotowaniach do tej uroczystości.

Czasby już było rozpocząć przygotowania do obchodu.

Zakończenie strejku. Dowiadujemy się, że na skutek interwencji inspektora pracy bezrobotni, którzy w piątek rano przerwali pracę tego samego dnia jeszcze po południu powrócili do niej.

Kradzież. J. Jakobi, zam. przy ul. Wysokiej 22, skradziono rzeczy z mieszkania wartości 3.000 koron. — M.

Nejman, Nowogrodzka 15, skradziono ubrań wartości 30.000 koron.

Zakaz wypiekania ciastek deserowych, mazurków, bułek słodkich i t. p. został ogłoszony przez Ministerstwo Apropowizacji, Wydział Walki z Lichwą i Spekulacją.

Można wypiekać tylko bułki niesłodkie.

Cenniki w restauracjach. Na mocy rozporządzenia z dnia 5 b. m. wydanego przez Ministerstwo Apropowizacji, Wydział Walki z Lichwą i Spekulacją, we wszystkich restauracjach, jadłodajniach, pensjonatach, cukierniach i t. p., mają być wywieszane na widocznym miejscu cenniki, potraw i napojów w pokojach przeznaczonych do obsługi gości.

Biały chleb. Stosownie do zawiadomienia wydanego przez Wydział Apropowizacyjny piekarnie tegoż wydają od 25 b. m. chleb biały na kupony. Chleb jest b. smaczny, dobrze wypieczony, to też rozbiegany bywa z ogólnym zadowoleniem prawie że momentalnie.

Gdyby to tak u nas. „Gazeta Polska“ donosi, że w Zawierciu odbyła się obława na paskarzy, przyczem skonfiskowano mnóstwo towarów.

Zdaje się, że i u nas taka obława wcaleby nie zawiodła.

O wstrzymaniu pielgrzymek do Częstochowy. Do ks. biskupów rozesłano okólnik Ministerjum Zdrowia, w którym napisano między innymi: „Od czasu ustąpienia władz okupacyjnych, na południu i wchodzie naszego kraju z powodu strasznych warunków aprowizacyjnych i sanitarnych szerzą się epidemie“. Ziemi nadbużańskie nawiedzone są przez tyfus plamisty i t. d. Jeżeli więc rozpocznie się żywiołowy ruch pielgrzymek pątników na Jasną Górę, tłumiony przez okupanta w przeciągu lat 4, to krajowi zagraża straszne niebezpieczeństwo rozprzestrzenienia zarazy.

W sprawie tej odbyło się w Często-

Dobrym gospodyniom

polecamy

- Norkowska — Najnowsza kuchnia wytworna i gospodarska Mk. 9.
 - Norkowska — Gospodarstwo domowe Mk. 3.50.
 - Norkowska — Przetwory owocowe bez cukru Mk. 2.25
 - Norkowska — Spiżarnia i zapasy zimowe Mk. 8.25.
 - Ochorowicz Manatowa — Gospodarstwo kobiece Mk. 9.50.
 - Makarewicz — Praktyczna kuchnia Kor. 22.
 - Makarewicz — Pieczenie smacznych ciast Kor. 6.60.
 - Czarnota — Kuchnia jarska Kor. 5.80.
 - Ćwierciakiewiczowa — Jedne praktyczne przepisy (konfity, likierów, marynat, ciast i t. p.) Mk. 6.75.
 - 365 obiadów Mk. 8.80.
 - Izdebska Galecka — Kuchnia polska Mk. 11
 - Niklewicz — Domowa fabrykacja wódek, likierów, kremów, rumów i araków
 - 200 potraw z ziemniaków zebrała B K S. Mk. 1.
 - Sto sposobów przyrządzania potraw z kartofli Mk. 1.25.
 - Oszczędna kuchnia — Jak w chwili obecnej trzeba się odżywiać Mk. 1.
- nabyć można w księgarni
Edward Sufiański, Radom.

ehowie posiedzenie przedstawicieli duchowieństwa z ks. biskupem sufraganiem i o. przeorem na czele, władz społeczeństwa, Tow. lekarskiego i t. d. Na zebraniu powzięto uchwałę następującą: „Wobec oplakanych warunków sanitarnych kraju i szerzącej się epidemji tyfus plamisty, nie dającej się wyłączyć epidemji cholery i czerwoni, należy prosić duchowieństwo o podjęcie w porozumieniu z Ministerstwem Zdrowia Publicznego, jaknajszerszej akcji celem powstrzymania w tym roku pielgrzymek“. Niezależnie od tego, w celu stworzenia możliwie dobrych warunków sanitarnych dla pielgrzymów, powstaje w Częstochowie Komitet opieki nad nimi.

Dr. KRZYSZTOF MISSONA

Lekarz chorób skórnych i wenerycznych ordynuje od 2 popołudniu. KRAKÓW, Pijarska 19, I. p. (obok bramy Florjańskiej. 2163—5

Pamiętajmy o Lwowie.

Zarząd Polskiego Zw. Zaw. Fryzjerów

ogłasza niejezym że na zasadzie uchwały i zgody Polskiego Zw. Zaw. i właścicieli zakładów Fryzjerskich oraz uchwały Rady Miejskiej, że zakłady Fryzjerskie poczawszy od m. Maja otwierane będą od godz. 8-ej rano, do godz. 7 w., w Soboty i dnie przedświąteczne od 8-ej rano do godz. 9 wiecz., zaś w Niedziele i Święta, zakłady Fryzjerów bezwarunkowo nie będą czynne. 2223—1

Potrzebny zaraz

rutynowany, posiadający poważne referencje — buchalter. Sz. reflektanci zechcą nadsyłać swe oferty do Wydziału Apropowizacyjnego m. Radomia, Grodzka 8, w godzinach biurowych — od 9 rano do 3 po południu. 2214—3

ZJAZD MŁYNARZY w POLSCE.

Dnia 4 i 5 maja r. b. odbędzie się w Warszawie w gmachu Stowarzyszenia Techników ul. Czackiego N° 3/5.

Zjazd Młynarzy z całej Polski

Dnia 4 maja o godz. 9 rano nabożeństwo w kościele po-Karmelickim (Krak.-Przedmieście). o godzinie zaś 11 rano początek obrad w gmachu Stowarzyszenia Techników.

Referaty wygłoszą: Pp. inż. Pałaszewski, Łęgiewski, Ładowski, Czarnowski i in.

Ze względu na doniosłe znaczenie zjazdu dla przyszłości młynarstwa polskiego, Komitet organiz. Zjazdu ma nadzieję, że wszyscy p.p. młynarze, bez względu na to, czy otrzymali lub nie zaproszenia imienne, przybędą na Zjazd jaknajliczniej. 2200—1

Polska Centrala Handlowa

poleca następujące towary:

- Materjały włókniste:** płótna na bieliznę i płócienka kolorowe, barchany białe i kolorowe, trykot na bieliznę, drelichy na materace, wełny na suknie bluzki w różnych kolorach, szewioty na kostjummy, alpaki i krepy żałobne, samodziały, materjały na palta damskie, cągi na ubrania męskie, korty na spodnie-kamgarny na ubrania, kastory, syberyny i walury na palta.
- Gotowe ubrania:** spódnice kortowe, żakiety włóczkowe, fartuchy, spodnie cągowe i kortowe, marynarki kortowe na wacie, czapki maciejówki granatowe, pończochy ciepłe i letwie bawełniane, pończochy jedwabne, skarpetki bawełniane i wełniane, rękawiczki damskie, sznurowadła czarne i kolorowe.
- Norymberszczyzna:** nici, igły, szpilki, guziki z masy perłowej, guziki rogowe w różnych wielkościach, guziki niciane do bielizny.

Skóry wygarbowane na obuwie oraz gotowe obuwie: Męskie damskiej dzieciinne. 1813—

Sprzedaż hurtowa w Radomiu, Plac 3 Maja N° I.

Sprzedaż detaliczna w Składnicach P. C. H.: w Warszawie, Radomiu, Kielcach, Lublinie, Łomży, Piotrkowie, Siedlach i Płocku.

DOM — ZDZISŁAW RYLSKI
HANDLOWY
Częstochowa, Aleja 20.

Skład samoczynnych instrumentów muzycznych (walcowych i elektrycznych) cenniki oferty i t. p. na żądanie. 2190—3

Niezawodny środek przeciwko duszności, kaszłom, kokiłszom, katarom i zapaleniom oskrzeli
„GRANULKI RUSSYANA“

(Granules sulphuris aurati benzoinati) 1976—
wyrobu labor. farmac. „Ap. Kowalski“ w Warszawie.
Cena pudełka Mk. 5 — Sprzedaż w aptek. i skl. apt. Sposób użycia dołączone do każdego pudełka

Prurigo!-Spiess.

Maść od świerzby, nie plami bielizny, nie posiada przykrego zapachu, łatwo odmywa się wodą i jest tańszą od stosowanych dotąd plamiących i cuchnących środków. 2060—1

Kino-Teatr

ODEON

Lubelska 15.

Od czwartku dnia 24 kwietnia 1919 roku.

Na scenie:

Pod dyrekcją J. KINTZLA.

Udział biorą:

M. Dolińska, E. Junard-Żebrowski, L. Wałkowska, J. Jan-kowska, Z. Gozdawa-Drwęski, Duet Kilińskich.

Na ekranie:

Zaginione czyli Upadłe Córki

Sensacyjny dramat w 5 aktach, demonstrowany w wielkim powodzeniu w teatrze STYLOWYM w Warszawie. TYLKO DLA DOROSŁYCH! Podczas akcji grzygrywa koncertowe trio pod dyr. p. BIELSKIEGO.

„CUD“

kupują wszystkie oszczędne gospodynie jako doskonałą zaprawę do podłóg.

Istniejące dotychczas na rynku różne zaprawy do podłóg, przedstawiają masę rozmazującą się, jak miękkie masło. Powstaje to skutkiem domieszki do wosków różnych innych niewłaściwych substancji. Zaprawa „Cud“ nie rozmazuje się, bo jest ściśnięta, zawiera bowiem w sobie same najlepsze woski i rozciera się tylko cieniutką warstwą równomiernie. Zaprawa „Cud“ zasycha natychmiast daje z prawdziwą łatwością przesiłczny, długoetrwały połysk i używana być może w ilości minimalnej. 2124—36

Żądać w składach aptecznych i mydlarniach.

Skład fabryczny, w składzie farb „RIPOLIN“ WARSZAWA, GRANICZNA 9, Tel. 94-83.

Elektoralna 30. Tel. 250-65.

PASTA CZARNY LEW

LION-NOIR.

Znana pasta dośobowią „CZARNY LEW“ (Lion Noir) zjawia się na rynku. WŁAŚCIWOŚĆ TEJ PASTY: Konserwuje skóry, nadaje jej wydajny połysk, czyni skórę nieprzemakalną i miękką. Pasta „CZARNY LEW“, dzięki jej obfitości farby i tłuszczu czyści i czerni obuwie nawet z najgorszej skóry. 2222—20

Żądać wszędzie.

Reprezentant Skład Farb „RIPOLIN“ Warszawa, Graniczna 9, tel. 94-83.

Dnia 20 maja r. b. o godzinie 13-ojiej po południu w lokalu Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Ostrowcu, odbędzie się ogólne roczne zebranie Reprezentantów tegoż T-wa.

W myśl § 38 ustawy zebranie będzie prawomocne, bez względu na liczbę obecnych.

PORZĄDEK DZIENNY ZEBRANIA:

- 1) Wybór przewodniczącego.
- 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności za 1918 rok.
- 3) Zatwierdzenie budżetu na rok 1919.
- 4) Wybór 2-ech członków Zarządu, na miejsce wychodzącego z wylosowania p. T. Głowackiego i wyjeżdżającego z Ostrowca p. St. Mausza.
- 5) Wybór 4-ech członków Rady na miejsce wychodzących z wylosowaniem p. p. S. Horodyskiego i K. Satkowskiego, oraz zmarłych, ś. p. F. Bykowskiego i R. Darowskiego.
- 6) Wybór 3-ech członków Komisji Rewizyjnej i zastępców.
- 7) Wnioski reprezentantów. 2220—2

FARBUJECIE W DOMU

Za kilka fenigów farbuje się materiały bawełniane, wełniane i jedwabne tylko proszkami znanymi

„PIGMENT“

WYTWÓRCZOŚĆ KRAJOWA. Unikać leznych i bezwartościowych naśladownictw. Jeden proszek „Pigmentu“ zastępuje kilka proszków innych. Do otrzymania w pierwszorzędnym składach aptecznych i farbiarskich.

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ 2184—3

Ign. LIPSZYC, Warszawa, Marszałkowska 127.

KRYNICA „JAGIELLONKA“

::: i dépendance „GRUNWALD“ :::

PIERWSZORZĘDNY PENSJONAT
D-rowej JANOWEJ FRĄCZKIEWICZOWEJ
OTWARTY OD 15 MAJA. 2208—4

S M O Ł O W I E C

Teksturę smołowcową, Cement, Wapno

G w o ź d z i e.

poleca:

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 8.

Laboratorium Chemiczno-Bakterjologiczne

D-ra med. S. Pomeraniec i Prow. Farm. Fabickiego, Spacerowa 3 przyjmuje badania krwi na syfilis (odeczyn Wassermana), na tyfus brzuszny i plamisty (odeczyn Widala i Weil-Feliksa), płociny, moczu, kału, soku żołądkowego.

Chemiczno-bakterjologiczne badania wody do picia, produktów spożywczych i inne. 1608—17

Nadzwyczajna sposobność dla znawców i miłośników!!!

MEBLE ANTYCZNE:

oryg. franc. sekretarzyk «Empire», szafa «Empire» inkrustowana, komódka franc. inkrust. perłowcem i bronzem, stół do kart inkrust., biuro ant., biblioteka i karło kompletna sypialnia «Empire» i kompl. sypialnia w stylu Biedermeiera, duży sekretarz z całymi scenami inkrust.

MEBLE STYLOWE:

1) jadalnia palisandrowa inkrustowana oraz lustro i komoda pilisandr. 2) sypialnia franc., cała rzeźbiona, 3) salonowe stylowe 2 garnitury rzeźbione i duże lustra, 4) mały salonik z czarnego dębu rzeźbiony.

DYWANY:

1) antyczne perskie wielkie i mniejsze, 2) firgane jedwabne, 3) makaty ant. chińskie, haftowane, 4) kolekcja 20 makat, oryg. indyjskich druków.

OBRAZY NAJLEPSZYCH MALARZY.

Sprzedaje prywatnie rodzina polska. Oglądać można i wiadomości udziela W. Ch. KRAKÓW ulica Jabłonowskich L. 20 i p. na lewo. 1983—

**PENSJONAT MARIJ ŻERAŃSKIEJ
W RABCE**

OTWARTY OD 15 MAJA.

Zgłoszenia do 1 maja p. a. M. Żerańska, Kraków, ul. Anczyca 7, Salwator, po 1-ym maja Rabka. 2160—4

Pracownia obuwia damskiego, męskiego i dzieciennego

Heleny Kaszewskiej

w Radomiu, ul. Wysoka № 37 (I piętro) przyjmuje wszelkie obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, oraz reperacje. Robi prędko tanio i dobrze. 2029—8

**Biurowość kupna i sprzedaży
Władysława Karczewskiego**

w Radomiu Plac 3 maja № 5.

Przyjmuje do komisowej sprzedaży biżuterję, garderobę, meble oraz wszelkie przedmioty domowego użytku.

Ma do sprzedania i dzierżawy majątki i domy. Poszukuje do kupna różnych posiadłości miejskich i ziemskich na miejscu i na prowincji, jako też interesów handlowych i przemysłowych.

Tanio sprzedaje się, etażerkę, szafkę aktową, samowar, latarnię czarnoksiężską, łóżka, kanapka wiedeńska i t. p.

Wyrób mydła

pierwszego gatunku, № 1.

— Sprzedaż hurtowa i detaliczna. —
Po cenach umiarkowanych.

JANA CZARNOTY

Ulica Warszawska № 3 w podwórzu. 1501—13

Największy wybór

**Łózek
Umywalni
Kas ogniotrwałych
Kasetek
Przyborów myślniwskich
Naczyn kuchennych
Szklia stołowego
Lamp
Porcelany
Wienców
i Trumien**

1942—

A. Małcki

Radom, ul. Lubelska № 31.

Każdy przyznać musi że

„TAPETY“

są najpiękniejszą ozdobą mieszkań i takowe

W WIELKIM WYBORZE

dostać można po cenach niskich

u Sz. SZTEJMANA

w Radomiu, ul. Lubelska 21.

Próby tapet wysyła się bezpłatnie.

2150—20.

Feliks Kozłowski

sprzedaje obuwie po cenach umiarkowanych, przyjmuje wszelkie obstalunki i reperacje. mieszkanie prywatne Lubelska № 34 122—25

Okullista Dr. BIRNBAUM

Chirurg
b. asyst. ocznej klin. uniw. w Lipsku.
LUBLIN, ul. Radziwiłłowska 3, od 3—5.
2122—13.

Technik górniczy

lat 38, inteligentny z fachowem wykształceniem, zdolny i sumienny administrator, z długoletnią praktyką w kopalniach węgla, ostatnio przez lat kilka samodzielny kierownik większego kompleksu kopalni rudy żelaznej, obecnie chwilowo zajęty przy kopalniach nafty, poszukuje odpowiedniej posady w kopalniach rud żelaznych. Na żądanie przedstawi b. dobre świadectwa i powołać się może na referencje poważnych osobistości. Łaskawe oferty pod adresem; Wł. Giesgowa w Bieczu Galicja (dla T. Ruszkowskiego). 2196—3

Posiadłość ziemską!

Ogród owocowy, warzywny, inspekta i szkółka razem morgów 7½ (prawacone przez fachowca) ziemi ornej morgów 8 — lasu 1 morga o cztery mile od Radomia od szosy wiorst 5 do kościoła 1 wiersta, na szosie Kieleckiej. Do sprzedania lub wydzierżawienia w każdej chwili. Wiadomość Wysoka № 53 mieszkania 1. 2227—1

DROBNE OGŁOSZENIA.

Powracając z Warszawy dnia 23, IV 19 r. skradziono mi notes w którym znajdowały się pieniądze, zaświadczenie Kolejowe karta Apropowizacji Kolejowej, bilet wolnego przejazdu, paszport na naz. Władysława Kierasińskiego wydany przez Mag. Rad. dn. 29/VII 18 r. za № 2145. 2225—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Pinkusa Karolnika wydaną przez Mag. w Szydłowcu dnia 17/III 19 r. oraz 190 kor. 2224—1

Uprzeżę, siódła nowe i używane poleca zakład siodlarsko-rymarski F. Szostaka Radom Lubelska 28. 2206—2

Letniska do wynajęcia w Antoniówce w dawnym domu Aleksandrowskiego wynajmować ma prawo tylko kurator F. Jankowski Wysoka № 53. 2226—3

Kupię bryczkę małą do kucyka. Oferty pod adresem Nowy-Swiat № 3. 2218—3

Kupię parę szczytów podwórzowych. Adres Nowy-Swiat № 3. 2169—3

Przepisywanie i nauka na maszynie, na paru systemach Skaryszewska 17 2049—